

506 Sayılı Kanunun 123 cü maddesi hakkında

506 Sayılı Kanunun 123. maddesinin tadili hususu Meclis gündemine getirilmiş bulunmaktadır. İç sayfalarda takdim ettiğimiz dökümanların tetkikinden de anlaşılacağı üzere getirilen teklif, ne sigortalı işçi lehine ne de Kurumun kârlılığı istikametindedir. Devlet hazinesinin büyük kaybı yanında, Türkiye sathına dağılmış bulunan serbest eczanelerin verdikleri sağlık hizmetini aksatacak belki de ileri tarihlerde yok edecek mahiyettedir. Eczanelerin içine düşeceği mali bunalım hiç şüphesiz sanayii etkileyecek böylece memleket çapında yatırımların ekonomik güvenliği sarsılacaktır.

Bu durum eczacılık yönünden ayrı olarak, sosyal güvenlikten mahrum olan ve serbest eczanelerden alış temin eden 30 milyon halk yönünden de endişeli bir yarın getirecektir.

506 SAYILI KANUNUN YÜRÜRLÜKTE BULUNAN 123 cü MADDESİ

Madde 123. — Kurum, bu kanunla kendisine verilmiş bulunan görevleri yerine getirebilmek ve sağlık yardımlarını yapabilmek için, hastane, sanatoryum, prevantoryum, yataklı ve yataksız dispanserler, sağlık istasyonu, eczane ve benzeri müesseseler kurup işletebileceği gibi, gerekli gördüğü yerlerde hastane, eczane, hekim, eczacı ve ebelerle ve diğer gerçek veya tüzel kişilerle sözleşmeler yapmaya da yetkilidir.

Kurum, her türlü yataklı sağlık tesisleri ile serbest eczane bulunmayan yerlerdeki yataksız sağlık tesislerinde, sorumlu eczacı bulundurmak ve usulüne göre ruhsat almak suretiyle, eczane açılabilir.

Serbest eczane bulunan yerlerdeki yataksız sağlık tesislerinde Kurumca eczane açılmaz. Bu gibi yerlerde, Kurum, serbest eczanelerden biri veya birkaçı ile anlaşma yapar. Şu kadar ki, mevcut serbest eczanelerle anlaşma yapılması mümkün olmayan veya kurumca mahzurlu görülen yahut eczanesi kapanan yerlerde, Kurum, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının muvaffakiyetiyle eczane açabilir. Bu yerlerde yeni bir serbest eczane açıldığı taktirde Kurum en geç bir yıl içinde kendi eczanesini kapatır.

Kurum Eczanelerinden Kurumca yapılacak sağlık yardımlarından faydalanacak olanlarla Kurum mensuplarından başkasına ilâç ve tıbbî malzeme verilmez. Ancak, serbest eczane bulunmayan yerlerde veya serbest eczanelerde bulunmayan hayat kurtarıcı ilâç ve tıbbî malzeme bedeli karşılığında verilebilir.

Ayakta tedavi edilenlere Kurum hekimleri tarafından yazılacak ilâç ve tıbbî malzemenin listesi, her yılın ilk ayında Kurumca ilân edilir. Bu liste ile, sadece Kurum eczanelerinden verilecek ilâç ve tıbbî malzemenin ambalâj ve verilış şekilleri, Sosyal Sigorta Yüksek Sağlık Kurulu Başkan ve üyeleriyle bir farmakodinami Profesörü ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Eczacılık İşleri Genel Müdüründen teşekkül edecek kurul tarafından tesbit olunur. Liste dışında ilâç ve tıbbî malzeme almak isteyenler bunun bedelinin tamamını öderler.

Kurumca eczane açılmış olması, o yerde hekimlerin ecza dolabı açmasına engel olamaz.

AP Kayseri Milletvekili Enver Turgut ve 8 Arkadaşının «17.7.1967 tarihli 506 sayılı aKnunun 123. maddesinin 2 ve 3 cü fıkrasının kaldırılması ve bir fıkra eklenmesine dair

Kanun Teklifi»

Madde 1 — 17.7.1964 tarihli 506 sayılı S. S. Kanununun 123. maddesinin 2 ve 3 cü fıkraları madde metninden çıkarılmıştır.

Madde 2 — 17.7.1964 tarih ve 506 sayılı S. S. Kanununun 123. maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Kurum lüzum gördüğü takdirde, her çeşit yataklı ve yataksız sağlık tesislerinde eczane kurup işletebilir».

Madde 3 — Bu kanun yayımı tarihini takip eden aybaşında yürürlüğe girer.

Madde 4 — Bu aKnun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Gerekçe :

506 Sayılı S. S. Kanununun 123. maddesinin 2. fıkrasında;

«Kurum; her türlü yataklı sağlık tesisleri ile serbest eczane bulunmayan yerlerdeki yataksız sağlık tesislerinde sorumlu eczacı bulundurmak ve usulüne göre ruhsat almak suretiyle, eczane açabilir»

3 ncü fıkra da;

«Serbet eczane bulunan yerlerdeki yataksız sağlık tesislerinde Kurumca eczane açılmaz. Bu gibi yerlerde, kurum serbest eczanelerden biri veya birkaçı ile anlaşma yapar. Şu kadarki, mevcut serbest eczanelerle anlaşma yapılması, mümkün olmayan veya kurumca mahzurlu görülen yahut kapanan yerlerde, kurum, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığının muvafakatiyle eczane açabilir. Bu yerlerde yeni bir serbest eczane açıldığı takdirde Kurum en geç bir yıl içinde kendi eczanesini

kapatır». Hükümü yer almış bulunmaktadır.

Maddenin bu fıkraları icabı, Kurum yataksız sağlık tesislerinde eczane açamadığından serbest piyasa eczanelerine 1970 yılında ortalama 60 milyon TL. sı ödemiş bulunmaktadır. Şayet, kurum yataksız asgırlık tesislerinde de eczane açma imkanı tanınmış olsa idi, serbest eczanelere nazaran ilâçlar %40 noksanına alınacak ve dolayısı ile de ortalama 20 milyon TL. sı bir tasarruf sağlanmış olacaktır.

S.S. Kurumunun bahse konu Kanun ile kendisine tahmil görevleri ifa edebilmesi ve bu cümleden olarak ifası ile mükellef bulunduğu Sağlık yardımlarını gereği gibi, süratle ve en ucuz şekilde sağlayabilmesi için sağlıkla ilgili her türlü tesisleri bizzat kurumun idare ettirmesi kaçınılmaz bir zarurettir.

Bu sebeplerdir ki, gerek 5502 sayılı Hastalık ve Analık Sigortalar Kanununun 30 cu maddesinde gerek 1. Mart. 1965 tarihinde yürürlüğe giren 506 sayılı S. S. Kanununun 123. maddesinin, birinci fıkrasında Kuruma Hastane, Sanatoryum, Prevanatoryum, Dispanser, Sağlık istasyonu, eczane ve benzeri müesseseler kurup işletme yetkisi tanınmıştır.

Gaye, hizmetin süratle ve en ucuz şekilde yürütülmesi olduğuna göre, Kuruma ait Sağlık tesislerinin mevcut yerlerde Sigortalıların muayene ve tedavi için bu tesislere başvurmaları ve lüzumlu ilâçları da keza mevcut ise kurum eczanelerinden almaları zaruri ve tabiidir.

Hususi hastanelerden mahdud olan kurum yataklı sağlık tesisleri, bünyelerinde 50 yatağın üstünde yatak bulundurmaları hasebiyle esasen 2219 sayılı hususi hastaneler kanununun 15. maddesine müsteniden

Kanun koyucusu, Kuruma istisnasız yataklı ve yataksız sağlık tesislerini kapsamak üzere eczane açma yetkisini öngörmüş ve 123. maddede metni içine eczane kurup işletme yetkisini de ithal etmiştir.

506 sayılı S. S. Kanunun 123. maddesinin, ilk fıkrasında kurumun eczane kurup işletebileceği umumi mahiyette hükmü bağlanmış olmasına rağmen, bu hüküm, menfaatlerine dokunulan çeşitli kuruluşların faaliyeti neticesi, maddeye 2 ve 3 cü fıkraların eklenmesi ile kısıtlanmış

bulunmaktadır. Her yıl yeni bir tesis inşa edebilecek ölçüde kuruma maddi bir zarar tevhit eden ve 506 sayılı S. S. Kanununun 123. cü maddesinin ilk fıkrası ile çelişme içinde olan müteakip 2 ve 3 cü fıkraların madde metni içinden çıkarılması ve kurum yataklı ve yataksız sağlık tesislerinde de eczane kurup işletme hakkı tanınması için kanuna bu konuda fıkra ilâvesi sevkeden hizmetlerin daha artabl yürütümünü sağlamak bakımından zorunlu görülmektedir.